

Asia: VN/17391/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Kansaneläkelaitoksen tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Pankki- ja tilitietoihin liittyvä lausuntopalaute:

Ehdotetun toimeentulotuesta annetun lain 18 a §:ssä viitataan tili-, saldo ja varallisuustietoihin. Ehdotetuissa yleisestä asumistuesta annetun lain 42 §:ssä ja eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 43 §:ssä viitataan tili-, saldo- ja arvopaperitietoihin. Tulli esittää tarkastettavaksi, tulisiko kaikissa ehdotetuissa säännöksissä käyttää tältä osin samaa terminologiaa ja huomauttaa samalla työryhmätyöskentelyssä esitetysti selvyiden vuoksi, että varallisuuden osalta pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä saatava (varallisuus)tieto on määritelty tällä hetkellä lain 17 b §:n (saldo) ja 17 d §:n (tilitapahtuma- ja arvopaperitiedot) mukaisesti. Rahanpesulainsäädännön kokonaisuudistus -hankkeessa (VM053:00/2024) laaditulla hallituksen esitysluonnoksella PMJ-lakia on esitetty muutettavaksi siten, että keskitetystä sähköisestä saldo- ja tilitapahtumajärjestelmästä olisi mahdollista pyytää pankki- ja maksutilien lisäksi saldotieto ja tilitapahtumatiedot myös kryptovaratileistä.

Toimeentulotuesta annetun lain 18 a §:n perusteluissa on todettu, että tilitapahtumista voi selvittää esimerkiksi oleskelupaikka, ulkomailla oleskelu tai salattu avoliitto. Yleisestä asumistuesta annetun lain 42 §:n perusteluissa on todettu, että yleisen asumistuen käsittelyssä välttämättömiä ovat myös luotettavat tiedot henkilön oleskelusta Suomessa eri paikkakunnalla, kuin missä ilmoittaa olevansa, tilanteessa, jossa yhteistalous on kiistetty. Eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 43 §:n perusteluissa on todettu, että eläkkeensaajan asumistuen käsittelyssä välttämättömiä ovat myös luotettavat tiedot henkilön ulkomailla oleskelusta. Välttämättömiä voivat olla myös luotettavat tiedot henkilön oleskelusta Suomessa eri paikkakunnalla, kuin missä hän ilmoittaa olevansa, tilanteessa, jossa yhteistalous on kiistetty. Ehdotetun toimeentulotuesta annetun lain 18 a §:n perusteluissa kirjatusti tilitapahtumista voi selvittää esimerkiksi oleskelupaikka tai ulkomailla oleskelu. Tulli huomauttaa tältä osin työryhmätyöskentelyssä esitetysti, että vaikka ISO20022-sanomassa kulkevat saajan tilinumero ja BIC-koodi kertovat jonkin verran, eivät tarkemmat tiedot rahansiirtolokaatiosta ole tällä hetkellä osana PMJ-tilitapahtumakokonaisuutta.

Ehdotetun yleisestä asumistuesta annetun lain 42 §:n perusteluissa on kirjoitusvirhe (HE:n s. 50) välimerkin osalta: ”Valinta koskisi tällöin tuon kyseisen hakemuksen tai päätöksen ratkaisemiseen tarvittavia tietoja, Halutessaan hakija voisi...”

Matkakorvauksiin (Kela-taksit) liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Toimeentulotuessa huomioitavia laskuja koskevaan Kansaneläkelaitoksen tiedonsaantioikeuteen liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Toimeentulotuen hakijan tietojenanto- ja ilmoitusvelvollisuuteen liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Lääkärinlausuntoja- ja todistuksia koskevan tiedonsaantioikeuden tarkentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Muihin toteuttamisvaihtoehtoihin liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Vaikutusten arviointiin liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Muu lausuntopalaute:

Tulli kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto. Tulli on osallistunut sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän työskentelyyn ja on siten pystynyt vaikuttamaan hallituksen esityksen sisältöön. Tulli pitää tärkeänä, että Kansaneläkelaitos on aktiivisesti ja ennen ehdotettujen lakien voimaantuloa yhteydessä Tullin Tilirekisterihankkeeseen, jotta PMJ-järjestelmän käyttöönoton tekniseen toteutukseen liittyvät seikat kyetään ottamaan riittävästi huomioon.

Voimaantulo-luvussa (HE:n s. 57) on kirjoitusvirhe: ”Kuitenkin toimeentulotuen 17 ja 18 e §...”

Tarkela Jukka
Tulli.fi